

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare), (în continuare - *proiect*), a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul de lege derivă din prevederile Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis* (PA33), acțiunea nr. 9.4; Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (PAG2023), acțiunea nr. 2.41 și punctului 25 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare.

Reieșind din necesitatea de a consolida și a dezvolta funcțiile de monitorizare și de supraveghere a domeniului infrastructurilor pieței financiare și al plăților, Banca Națională a Moldovei (BNM) beneficiază de asistență tehnică din partea Uniunii Europene (UE) - Proiectul Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernantei corporative și gestionării riscurilor în sectorul financiar al Republicii Moldova”, finanțat de către UE.

Monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a plăților în general este o atribuție fundamentală a unei bănci centrale. Aceasta presupune promovarea obiectivelor de siguranță și eficiență în supravegherea sistemelor planificate sau existente, evaluarea acestora în baza acestor obiective și inducerea de schimbări, dacă este necesar.

Conform standardelor internaționale, infrastructurile pieței financiare ar trebui să facă obiectul unei monitorizări eficiente, din cauza potențialului acestora de a declanșa riscuri sistemice în cazul în care sunt insuficient protejate împotriva riscurilor la care sunt expuse. Respectiv, unul din rezultatele proiectului de asistență tehnică a fost dezvoltarea în cadrul legal primar și secundar aferent domeniului infrastructurilor pieței financiare și al plăților, de noi reglementări, aliniate la legislația UE și bune practici internaționale.

Astfel, a fost reabordat cadrul de reglementare, monitorizare și supraveghere al Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (DCU), cu scopul de a detalia perimetrul de activități al DCU, au fost mai clar definite și separate competențele BNM și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) aferent reglementării și supravegherii DCU.

De asemenea, Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei a fost completată cu prevederi care reflectă în mod explicit funcția de

monitorizare a BNM (pe partea de definiții și atribuții), iar Legea nr. 114/2012 a fost detaliată pe partea ce se referă la supravegherea serviciilor de plată.

Proiectul de lege are drept finalități:

- detalierea și actualizarea cadrului legal precum și armonizarea acestuia cu prevederile cadrului normativ din UE și principiile internaționale de monitorizare;
- Exercitarea de către BNM în mod eficace a competențelor legale de monitorizare în domeniul infrastructurilor pieței financiare și al plăților.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege, pe partea modificărilor la Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul Central Unic, preia următoarele elemente din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 din 23 iulie 2014:

- Noțiunea de „decontare”, - Art. 2, alin. (1) din Reg. 909/2014
- Cerința ca regulile depozitarului să reflecte procedurile aplicabile în caz de insolvență a unui participant, - Art. 41, alin. (2) din Reg. 909/2014.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul de lege include reglementări cu privire la:

1. Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (BNM), pe partea ce se referă la infrastructuri ale pieței financiare, autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată și participanții la oricare dintre acestea, menționăm că aceste modificări derivă din necesitatea de consolidare a funcției de monitorizare conform recomandărilor experților Proiectului Twinning. Astfel proiectul de Lege:

- a fost completat cu noțiunile de emitent de instrument de plată, administrator al unei infrastructuri a pieței financiare, autoritate de guvernanță, schemă de plată, aranjament de plată, precum și activitate de monitorizare;
- atribuțiile de bază ale BNM de la art. 5 alin. (1) se ajustează pentru a cuprinde mai clar domeniul de competență a BNM, inclusiv schemele, aranjamentele și instrumentele de plată;
- a fost completat cu dreptul BNM de a aplica măsuri de remediere/sanctiuni participanților la infrastructuri ale pieței financiare, la scheme și la aranjamente de plată.
- proiectul prevede sancțiuni, inclusiv prin stabilirea unor amenzi pentru nerespectarea dispozițiilor Legii nr. 548/1995 și a reglementărilor emise de BNM pentru entitățile care nu se conformează măsurilor de remediere dispuse de aceasta. Plafonul amenzilor trebuie să aibă un nivel care să asigure caracterul eficace, proporțional și disuasiv al sancțiunilor, și să se raporteze la capitalul/cifra de afaceri a unei infrastructuri ale pieței financiare/scheme/aranjament sau participanților la aceasta. La individualizarea sancțiunilor se ține cont de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de

circumstanțele personale și reale ale acestora. Regulamentele europene (ex: Reg. 909/2014) pentru infrastructuri ale pieței financiare prevăd amenzi de până la 22 milioane euro. BCE aplică sancțiuni de până la 500000 euro. Spre exemplu, pragul maximal de 600000 lei din proiect reprezintă 3% din capitalul Depozitarului central unic al valorilor mobiliare.

2. Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică:
  - a fost completată cu obligația societății de plată de a obține aprobarea prealabilă a BNM pentru externalizarea funcțiilor semnificative (conform ghidului privind externalizarea emis de Autoritatea bancară europeană - EBA);
  - a fost completată cu obligația societății de plată de a contracta servicii de audit doar de la entități aprobate de BNM, precum și de a efectua, anual și la cererea BNM, auditul extern al activităților/operațiunilor externalizate;
  - a fost introdusă o formulă mai echitabilă de calcul al pragului de sus al amenzi aplicate de BNM unui prestator de servicii de plată.
3. Legea nr. 171/2012 privind piața de capital:
  - în contextul precizării atribuțiilor de supraveghere a CNPF asupra DCU, se elimină obligativitatea asigurării accesului CNPF la sistemul electronic al DCU.
4. Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare:
  - a fost propusă o definiție mai exactă a noțiunii de „risc sistemic”, și a fost extinsă lista entităților ce se încadrează în noțiunea de „instituție”, fiind completată cu societățile de plată sau societățile emitente de monedă electronică.
5. Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul Central Unic:
  - divizarea responsabilităților BNM și a CNPF în partea ce ține de reglementarea și supravegherea DCU și anume: CNPF va fi responsabilă de reglementarea și supravegherea DCU în partea de cine ține de domeniul pieței valorilor mobiliare corporative, iar BNM de celelalte domenii;
  - totodată atribuțiile BNM au fost completate cu funcția de monitorizare a DCU ca element critic de infrastructură financiară (conform recomandărilor experților din Proiectul Twinning).
  - A fost abrogat capitolul IV din lege, deoarece toate prevederile expuse în acesta fie reiterează prevederile altor acte normative din RM (Legea nr. 171/2012, Legea nr. 183/2016, Legea nr. 184/2016, Legea nr. 419/2006), fie nu sunt relevante pentru piața financiară locală (spre

exemplu activitățile și obligațiile DCU ce derivă din acțiunile de dematerializare și imobilizare a valorilor mobiliare), fie au fost încadrate în alte capitole (conținutul art. 35 a fost inclus la art. 7). Menționăm că prevederile capitolului IV nu se regăsesc în Reg. 909/2014.

Proiectul de lege prevede intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acest fapt este condiționat de realizarea la timp a obligațiilor asumate de Guvernul RM în pct. 25 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare (MEFP), la acțiunea nr. 2.41 din PAG2023 și acțiunea nr. 9.4 din PA33, precum și încadrarea în termenii de timp asumați de BNM în cadrul proiectului de Twinning, finanțat de Comisia Europeană.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Proiectul de lege are ca obiect modificarea unor legi, respectiv, în conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările propuse în proiect se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actele normative de bază la care se referă.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

8. Constatările expertizei anticorupție.

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege se remite Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice.

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege se remite Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei juridice.

10. Constatările expertizei de compatibilitate.

Proiectul de lege însoțit de Tabelul de concordanță (întocmit conform Anexei nr.3 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018), va fi expediat Centrului de armonizare a legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.36 din Legea nr.100/2017.

11. Constatările altor expertize.

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebanca sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.